

Mięso wieprzowe pozostaje najbardziej popularnym rodzajem mięsa w Unii Europejskiej. Jego produkcja przekracza 20 milionów ton rocznie, a Polska należy do czołowych producentów wieprzowiny w UE. Rolnicy zajmujący się produkcją żywca napotykać jednakże na wiele wyzwań i trudności. Z jednej strony tzw. cykl świński sprawia, że ten rodzaj produkcji cechuje się szczególnie wysoką niestabilnością cenową. Ponadto na sytuację w sektorze duży wpływ miała epidemia afrykańskiego pomoru świń (ang. African Swine Fever). Z drugiej strony zmieniają się oczekiwania konsumentów, którzy coraz większą rolę przywiązują do jakości mięsa, jego parametrów zdrowotnych, a także do sposobu, w jaki to mięso jest produkowane. Ponadto przewiduje się, że w najwyższej rozwiniętych krajach konsumpcja mięsa czerwonego będzie się obniżać na rzecz mięsa drobiowego. Dodatkowe wymogi dla producentów wynikają również z polityki rolnej UE oraz Europejskiego Zielonego Ładu, a w szczególności strategii „od pola do stołu”.

Wszystkie te czynniki sprawiają, że sytuacja ekonomiczna w sektorze powinna być rozpatrywana zarówno od strony popytowej, jak i podażowej. Potrzebne jest poszukiwanie rozwiązań, które byłyby korzystne dla producentów i jednocześnie uwzględniały oczekiwania konsumentów. W niniejszym projekcie szczególnie dużo uwagi poświęca się integracji, zarówno tej pomiędzy producentami, jak i tzw. integracji pionowej, polegającej na powstawaniu powiązań między poszczególnymi ogniwami łańcucha produkcyjnego. Integracja może być bowiem optymalnym sposobem na ograniczenie ryzyka w sektorze, jak i narzędziem umożliwiającym poprawę efektywności i dochodowości produkcji. W ramach niniejszego projektu sformułowano trzy pytania badawcze:

- 1) Jaka jest wpływ zaangażowania się producentów wieprzowiny w różnorodne formy integracji na rentowność gospodarstw oraz ich techniczną efektywność?
- 2) Jakie są preferencje rolników odnośnie angażowania się w różnorodne formy integracji, a także jakie są czynniki, które zniechęcają rolników do integracji?
- 3) Jakie są preferencje konsumentów odnośnie konsumpcji wieprzowiny, w szczególności wieprzowiny produkowanej w zgodzie z tzw. dobrymi praktykami?

Dzięki udzieleniu odpowiedzi na powyższe pytania badawcze możliwe będzie ustalenie, czy rolnicy uczestniczący w różnych formach integracji odznaczają się wyższą dochodowością i efektywnością, a ich dochody są bardziej stabilne. Możliwe będzie też lepsze rozumienie czynników, które zachęcają lub zniechęcają rolników do integracji. Uwzględnione zostaną tutaj również aspekty behawioralne, związane z przekonaniami i postawami rolników. Ponadto przeanalizowane zostaną preferencje konsumentów odnośnie konsumpcji wieprzowiny. W szczególności chodzi o ustalenie, czy rolnicy gotowi byłiby płacić więcej za wieprzowinę odznaczającą się dodatkowymi charakterystykami. Mowa tutaj zarówno o warunkach, w jakich żyły zwierzęta, jak i o czynnikach, które mają wpływ na zdrowie potencjalnych konsumentów, np. stosowanie antybiotyków w procesie produkcji.

Na potrzeby realizacji projektu wykorzystaną zostaną najbardziej aktualne metody badawcze, które pozwalają wiarygodnie ustalić związki przyczynowo-skutkowe między integracją a wynikami ekonomicznymi gospodarstw, jak również między postawami i przekonaniami rolników i konsumentów a ich wyborami ekonomicznymi. W toku realizacji projektu wykorzystaną dane pozyskane z systemu zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, jak również dane pierwotne pochodzące z badań ankietowych przeprowadzonych na próbie ok. 150 rolników i 1000 konsumentów. Wyniki badań będą prezentowane na międzynarodowych konferencjach naukowych i zostaną opublikowane w czasopiśmie naukowych z zakresu ekonomiki rolnictwa i ekonomii behawioralnej.